

CONSILIUL NAȚIONAL BISERICESC

ACTIVITATEA SOCIAL-FILANTROPICĂ DESFĂȘURATĂ ÎN CUPRINSUL EPARHIILOR PATRIARHIEI ROMÂNE ÎN ANUL 2023

I. Activitatea Sectorului Social-Filantropic al Administrației Patriarhale

Sectorul Social-Filantropic a menținut comunicarea cu Sectoarele Sociale și Misionare de la nivelul eparhiilor din cuprinsul Patriarhiei Române și a reprezentat Biserica Ortodoxă Română în relațiile de colaborare, asociere și parteneriat cu organele competente de stat și particulare, cu fundații și asociații, precum și cu organisme internaționale specializate în activități de asistență socială.

În ceea ce privește asistența religioasă în unitățile bugetare, Secția de Asistență Religioasă din cadrul Ministerului Apărării Naționale (MApN), în colaborare cu Sectorul Social-Filantropic și Cancelaria Sfântului Sinod, a realizat actualizarea Regulamentului privind asistența religioasă în Armata României M.2/2014. De asemenea, în perioada 02.10-24.11.2023, s-a desfășurat un curs de specializare a preoților militari, la Facultatea de Comandă și Stat Major din Universitatea Națională de Apărare "Carol I".

La Administrația Națională a Penitenciarelor (ANP) a fost desemnat un nou coordonator al preoților capelani din unitățile penitenciare, care a făcut demersurile necesare pentru organizarea și derularea concursului de ocupare a 6 posturi vacante de preot capelan și s-a implicat în cadrul proiectului "Tradiție și Actualitate în Biserica Ortodoxă Română" (TABOR), în vederea pregătirii extinderii la nivel național, ca parte a Strategiei Naționale de Reintegrare Socială a Persoanelor Private de Libertate 2020-2024, la care Patriarhia Română este partener.

Au fost prezentate Sfântului Sinod referate de prezentare a Protocolului de colaborare dintre Patriarhia Română și Inspectoratul General al Jandarmeriei Române, a Protocolului de cooperare în domeniul incluziunii sociale/asistenței sociale dintre Patriarhia Română și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și a noului Regulament privind asistența religioasă în Armata României.

Voluntarii Paraclisului Catedralei Mântuirii Neamului au derulat 2 programe social-filantropice: "Implică-te! Împreună reușim mai mult!", în cadrul căruia au fost realizate 26 de activități în beneficiul a 110 de familii pentru prevenirea excluziunii sociale și Programul "Ajutor pentru elevi" destinat reducerii abandonului școlar, având 93 de beneficiari.

În ceea ce privește Caravana medicală "Sănătate pentru sate", s-au realizat 26 acțiuni cu 2.685 beneficiari. În perioada 2015-2023 s-au totalizat 114 deplasări, cu 13.474 beneficiari, iar în cadrul componentei de prevenție și educație pentru sănătate, s-au realizat 74 de deplasări, având 16.171 de beneficiari.

Totodată, în cuprinsul Patriarhiei Române, pe parcursul anului 2023, s-au înregistrat 14.711 donatori și 6.672 litri de sânge colectați, dintre care 4.500 donatori și 2.025 litri de sânge sunt rezultatele celor 16 ediții ale Campaniei "Donează Sânge,

Salvează o Viață!". Din anul 2013 și până în prezent, în cadrul acestei campanii s-au desfășurat **44** de ediții, fiind colectați peste **24.000** de litri de sânge, de la un număr de peste **50.000** de donatori fideli.

În anul 2023, s-a continuat parteneriatul cu Institutul Oncologic "Prof. Dr. Alexandru Trestioreanu" București, în cadrul "Campaniei de prevenție și diagnosticare a cancerului de col uterin", înregistrându-se **3** activități în județul Ilfov, cu un număr total de **91** de beneficiare (2018-2023: **42** de deplasări, cu un număr de peste **1.300** de beneficiare).

În data de 18.10.2023, a avut loc la Timișoara, întâlnirea anuală a consilierilor eparhiali coordonatori ai sectoarelor social-filantropice din cuprinsul Patriarhiei Române pe a cărei agendă au figurat următoarele teme: prezentări ale activității social-filantropice desfășurate în cadrul eparhiilor; prezentarea proiectului "TABOR"; situația posturilor vacante de preoți militari și capelani; prezentarea noului Regulament de asistență religioasă în Armata României; programul "Masa bucuriei" – implementare; activități specifice pentru persoanele refugiate în contextul războiului dintre Rusia și Ucraina și acțiuni de ajutorare a victimelor cutremurului din 06 februarie 2023 care s-a resimțit în Turcia și Siria.

Pe parcursul anului 2023, au fost susținute financiar persoane cu probleme de sănătate deosebite; studenți cu posibilități materiale reduse, pentru continuarea studiilor; victime ale incendiilor (de ex. cazul accidentului de la Crevedia, jud. Dâmbovița); persoane sinistrate în urma cutremurului din luna februarie 2023 din Turcia și Siria prin trimiterea de produse alimentare și primă necesitate în valoare de **51.762** euro, fonduri strânse printr-o colectă specială în Fondul "Ajută cu bucurie". De asemenea, au fost sprijinite entități juridice, centre de asistență socială ale eparhiilor sau unități de învățământ de stat pentru susținerea activităților de asistență socială sau a unor programe social-filantropice.

Programul "Masa Bucuriei" se desfășoară la nivel național în parteneriat cu magazinele Selgros Cash&Carry și constă în donarea săptămânală de bunuri alimentare și igienico - sanitare pentru centrele sociale; valoarea bunurilor donate în anul 2023 este de **951.798** euro (curs mediu 2023 1 EUR = 4,9465 lei).

II. Activitatea Federației Filantropia

Pe parcursul anului 2023, în vederea unei bune organizări a activităților Federației Filantropia, au avut loc **7 întâlniri ale Consiliului Director și 2 întruniri ale Adunării Generale**, componenta de scriere și implementare a proiectelor cu fonduri europene a cunoscut o activitate complexă, **12 proiecte fiind derulate în anul 2023:**

1. "CRESC - Capacitate, Responsabilitate, Eficiență, Sustenabilitate și Calitate prin dezvoltare organizațională", finanțat prin Programul Active Citizens Fund, în valoare de 247.164,75 euro, în perioada 01.10.2021-30.10.2023;

2. "Eco-Inițiative în parohiile Bisericii Ortodoxe Române din România și Republica Moldova", finanțat de Fundația Porticus Austria, în valoare de 200.000 euro, în perioada 01.02.2022-31.03.2024;

3. "GREAT - Grandparenting as Resource to Enhance the Educational Adult Community" (Bunicii ca resursă pentru îmbunătățirea comunității educaționale pentru adulți), în valoare de 32.015 euro, buget alocat Federației, în perioada 01.03.2022 - 31.05.2024, finanțat de Comisia Europeană, prin programul ERASMUS+;

4. ***"Adapting to the new" (Adaptarea la nou)***, în valoare de 31.803 euro, buget alocat Federației Filantropia, în perioada 01.04.2022- 30.09.2023, finanțat de Comisia Europeană, prin programul ERASMUS+;

5. ***"Campanie de prevenire și combatere a dependenței digitale în rândul copiilor din Sectorul 2, București"***, finanțat de către Primăria Sector 2, în valoare de 87.243,49 lei, în perioada 04.08.2023 – 31.10.2023.

6. ***"Investiții integrate de urgență pentru refugiații din Ucraina în județele Suceava și Iași"***, finanțat prin programul Fondului Român de Dezvoltare Socială (FRDS), în cadrul inițiativei bilaterale adresat refugiaților din Ucraina, în valoare de 169.916,90 euro, în perioada 23.08.2022 – 23.04.2023;

7. ***"Asistență umanitară pentru refugiații din România"***, dezvoltat în parteneriat cu Organizația Internațională pentru Caritate Creștin Ortodoxă (IOCC), finanțat de United Methodist Comitee on Relief (UMCOR), 24 octombrie 2022 – 1 iunie 2023, prin intermediul căruia au fost sprijiniți 1.900 de beneficiari cu vouchere pentru cumpărături și instruiți 226 de profesioniști pentru combaterea riscului traficului de persoane. Buget 93.160 USD;

8. ***"Ajutor pentru refugiații ucraineni din Republica Moldova"***, finanțat de IOCC, implementat de Federația Filantropia, prin organizația membră "Misiunea Socială Diaconia" din Republica Moldova, în perioada 01.02– 30.06.2023, prin intermediul căruia au fost acoperite nevoile de bază ale refugiaților ucraineni și ale comunităților gazdă din Republica Moldova, prin asigurarea de haine și încălțăminte pentru iarnă pentru 550 de copii vulnerabili, furnizarea de tablete pentru 120 copii care urmează programele școlare ucrainene online, asigurarea unor condiții mai bune de depozitare pentru produsele alimentare. Buget 78.700 USD;

9. ***"Ajutor pentru refugiații ucraineni din România"***, finanțat de IOCC, implementat de Federația Filantropia prin Asociația Filantropia Maramureșeană și Asociația Filantropia Ortodoxă Huși, organizații membre ale Federației, 01.02– 30.06.2023, prin intermediul căruia s-a dotat cu echipamente adecvate o bucătărie mobilă în care 500 persoane vulnerabile au beneficiat lunar de mese calde, s-a achiziționat un minivan pentru asigurarea transportului în siguranță al refugiaților și al mărfurilor (440 persoane și porții mâncare transportate lunar), au fost furnizate haine și încălțăminte de iarnă/primăvară pentru 500 de copii vulnerabili ucraineni și 414 copii români. Total beneficiari direcți sprijiniți: 914 copii, 1800 persoane beneficiari indirecti estimați (familiile copiilor beneficiari). Buget 85.000 USD;

10. ***"Home Appliance Supp Refugees Bucharest – Suport cu echipamente de uz casnic pentru refugiații din București"***, finanțat de IOCC, implementat de Federația Filantropia în perioada 01.08– 30.09.2023, prin intermediul căruia a fost dotată o unitate de cazare de la Biserica "Sfântul Nicolae" Tabacu, din Arhiepiscopia Bucureștilor, unde sunt găzduite și iau masa 5 femei ucrainene în vârstă și familiile acestora. Buget 2.200 USD;

11. ***"Anti-trafficking groups for priests, social workers, and volunteers – Grupuri de lucru împotriva traficului de persoane pentru preoți, asistenți sociali și voluntari"***, finanțat de IOCC, implementat de Federația Filantropia în perioada 01.09.2023 – 30.06.2024, prin intermediul căruia este planificată crearea a 5 grupuri de lucru împotriva traficului de persoane, din care fac parte preoți, asistenți sociali, profesori de religie și voluntari, participanți la cursurile anterioare de prevenire a traficului de persoane. Buget 8.200 USD;

12. ***"Anti trafficking trainings for the theological seminary students for Muntenia and Dobrogea Mitropolia – Cursuri antitrafic pentru elevii seminariilor de***

teologie ortodoxă din Mitropolia Munteniei și Dobrogei”, finanțat de IOCC, și implementat de Federația Filantropia în perioada 01.09.2023–30.06.2024, prin intermediul căruia se urmărește creșterea gradului de conștientizare a elevilor din clasa a XII-a, din Seminariile Teologice Ortodoxe din Mitropolia Munteniei și Dobrogei, cu privire la traficul de persoane, prin predarea unei lecții pe lună pe parcursul anului școlar, de către profesorii diriginți, instruiți prealabil în acest sens. Buget 25.550 USD.

Pe **parcursul anului 2023 au fost sprijiniți 8.229 de beneficiari**, refugiați ucraineni, și **instruiți peste 300 de profesioniști** pe tema prevenirii traficului de persoane. Fondurile alocate Federației Filantropia la nivelul acestui an au fost în valoare de **269.067,51 USD**, adică **1.330.942,43 lei** (curs mediu 2023 1 USD=4,9465).

COMPONENTA DE FORMARE PROFESIONALĂ a fost consolidată prin autorizarea cursului "Pedagog social" (Cod COR 341202) și **livrarea, în format fizic sau online, a următoarelor cursuri la care au participat în total 178 de persoane**: de specializare: "Consilier în domeniul adicțiilor" (Cod COR 263502), "Manager în servicii sociale" (Cod COR 112039), "Expert accesare fonduri europene și de coeziune" (Cod COR 242213), de calificare: „Îngrijitoare bătrâni la domiciliu” (Cod COR 5133.1.2), de instruire: curs "Formator".

În vederea consolidării dezvoltării organizaționale a **Federației Filantropia și a organizațiilor membre, s-au menținut și încheiat**, pe parcursul anului 2023, **următoarele protocoale de colaborare cu**: Misiunea Socială Diaconia a Mitropoliei Basarabiei; PROFİ România; SECOND TEXTIL IASAM 2010 S.R.L; Primăria Sector 2 București; Sectorul Comunicații și Relații Publice, Centrul de Presă Basilica, Patriarhia Română; Asociația pentru Relații Comunitare (ARC); Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Servicii Sociale (FONSS); Școala Gimnazială Nr. 27, Școala Gimnazială "Maica Domnului" și Școala Gimnazială Nr. 28.

COMPONENTA DE STRÂNGERE DE FONDURI a demarat în luna octombrie 2023 și s-a concretizat prin realizarea de către Federația Filantropia a Campaniei de strângere de fonduri **"Ajută un bătrân să zâmbească"**, în cadrul căreia s-au făcut demersuri precum: angajarea unui expert strângere de fonduri; s-au realizat instrumente de promovare (platformă online, spot TV, obținere număr SMS 8864 "DARUIESTE"), promovare (bannere, conținut pe rețele sociale Facebook și LinkedIn) și semnarea a 2 contracte de sponsorizare (persoane juridice): Genpact România și Mega Image. **În perioada octombrie - decembrie 2023 au fost sprijiniți prin intermediul acestei campanii 165 de beneficiari, vârstnici vulnerabili, cu medicamente, decont rețete medicale, lemne de foc, decont facturi de gaz și alimente de bază, în valoare de 38.449,75 lei.**

Dintre evenimentele și întâlnirile la care au participat reprezentanți ai Federației Filantropia amintim pe cele mai importante: **inaugurarea bucătăriei mobile** a Asociației Filantropia Maramureșeană; evenimentul de **lansare a apelului de proiecte cu finanțare din POIDS**, dedicat comunităților de seniori vulnerabili, organizat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene; **conferința "Sustainable Diaconia in Europe - ecological, social, refinanced!"**, organizată de Eurodiaconia la Berlin; **conferința "Care for elderly, a priority for the European Union"** - Parlamentul European, Bruxelles; **întâlnirea consultativă, organizată la Ministerul Muncii și Solidarității Sociale**, privind identificarea unor soluții de prevenire și remediere a situației vulnerabile a persoanelor vârstnice și persoanelor cu dizabilități instituționalizate; **"Forumul de Bun și Bine"**, organizat de retailer-ul PROFİ la București. Cele mai importante activități realizate de către membrii Federației Filantropia în 2022

au fost evidențiate prin intermediul ANUARULUI de tip Raport de activitate. Pentru activitatea deosebită cu privire la serviciile sociale oferite vârstnicilor, din partea Preafericitului Părinte Patriarh DANIEL a fost acordată **Diploma omagială 2023 – „Anul omagial al pastorației persoanelor vârstnice”**, cu medalie, următoarelor organizații membre ale Federației Filantropia: Fundației „Solidaritate și Speranță” – Iași, Asociației „Sfântul Voievod Ștefan cel Mare – Hârja”, Asociației Filantropice Medical Creștină „Christiana” – Cluj-Napoca, Asociației Filantropia Ortodoxă Sibiu, Fundației pentru Copii „Sfântul Sava” – Buzău, Asociației „Filantropia Ortodoxă Alba Iulia”, Asociației „Filantropia Maramureșeană”, Asociației Filantropia Ortodoxă Huși, Asociației Filantropia Porolissum Sălaj și Asociației Filantropia „Sfântul Ierarh Iosif Mărturisitorul”.

În concluzie, pe parcursul anului 2023, activitatea desfășurată a înregistrat o complexitate importantă, care a produs efecte pozitive, atât la nivel central, cât și la nivelul organizațiilor membre ale Federației Filantropia.

III. Activitatea de sprijinire a persoanelor refugiate din Ucraina

În anul 2023 a continuat sprijinul pentru refugiații ucraineni sosiți pe teritoriul României, dar și în Republica Moldova.

Din raportările primite rezultă că în activitățile de ajutorare a refugiaților au fost implicate un număr de **246** persoane, reprezentând personalul unităților de cult și voluntari.

Sprijinul acordat direct a însumat **3.651.289** lei, constând în bani și produse (hrană caldă, produse alimentare, hrană bebeluși, produse igienico-sanitare, medicamente, pături, articole îmbrăcăminte, jucării etc.).

La acesta se adaugă: **228** de servicii de traducere; **2.021** de servicii de consiliere și orientare; **391** de servicii medicale; **812** de servicii educaționale, precum și sprijin logistic, constând în spații de adăpost (cort/containere etc.) și transport.

În ceea ce privește cazarea, numărul locurilor de cazare disponibile a fost de **402**, dintre care peste 60% cu servicii de masă incluse. În aceste spații au fost cazate serii de persoane aflate în tranzit, dar și refugiați care rămân pe o perioadă mai lungă în România, numărul locurilor ocupate fiind de **143**.

Valoarea transporturilor umanitare pe teritoriul României și al Republicii Moldova este de **169.500** lei.

Federația Filantropia și organizațiile membre au acordat sprijin persoanelor refugiate prin implementarea unui număr de 7 proiecte:

- 1 proiect finanțat de către Fondul Român de Dezvoltare Socială (FRDS) cu un buget total de **169.916,90 euro**, derulat în perioada 23.08.2022 – 23.04.2023;
- 1 proiect finanțat de United Methodist Comitee on Relief (UMCOR), în valoare de **93.160 USD**, derulat în perioada 24 octombrie 2022–1 iunie 2023;
- 5 proiecte finanțate de Organizația Internațională pentru Caritate Creștin Ortodoxă (IOCC) ale căror bugete reunite se ridică la suma de **199.650 USD**.

La campaniile de donare de sânge pentru răniții din Ucraina au participat un număr de **261** persoane.

În concluzie, pe parcursul anului 2023, eparhiile Bisericii Ortodoxe Române și Federația Filantropia au oferit sprijin cuantificabil la suma de **5.151.731,43** lei în beneficiul persoanelor afectate de conflictul din Ucraina, reprezentând **1.041.490,23** euro (curs euro mediu 2023 1euro=4,9465).

IV. În cele ce urmează sunt prezentate date sintetice privind activitatea social-filantropică și medicală de la nivelul structurilor bisericesti (centre eparhiale, protopopiate și parohii) și a ONG-urilor care funcționează cu binecuvântarea eparhiilor.

1. În anul 2023, în lucrarea social-filantropică și medicală la nivelul structurilor eparhiale și a ONG-urilor au fost implicate un număr de **28.110** persoane, după cum urmează: **29** consilieri eparhiali, **32** inspectori de specialitate și eparhiali, **542** asistenți sociali, **2.440** personal cu diverse specializări (cadre didactice, cadre medicale, juriști, psihologi, personal administrativ), **25.067** voluntari.

2. În cursul anului 2023, atât în București, cât și în diferite localități din cuprinsul eparhiilor, s-a desfășurat activitate în cadrul a **884** de instituții și servicii sociale. Având în vedere diversificarea continuă a serviciilor oferite, precum și extinderea și acreditarea centrelor, s-a impus o reorganizare integrată a activităților pe criterii de competență. Diagrama așezămintelor social-filantropice arată astfel: **65** birouri de asistență socială, **148** cantine sociale și masa la domiciliu, **165** centre de zi pentru copii, **58** centre de zi pentru vârstnici, **4** centre de zi pentru persoane cu dizabilități, **58** centre rezidențiale copii, **54** centre rezidențiale vârstnici, **4** centre rezidențiale pentru persoane cu dizabilități, **46** servicii de îngrijire la domiciliu, **23** instituții ce oferă servicii medicale și de recuperare, **13** servicii de îngrijiri socio-medicale la domiciliu, **58** servicii educaționale (tip afterschool, remedial, prevenție abandon școlar), **115** centre de informare, de consiliere, de sprijin și comunitare, **18** locuințe protejate, **21** centre de urgență (persoane fără adăpost, victime violență, victime trafic de persoane), **23** campusuri de tabără și **11** cu alt specific.

3. În cuprinsul eparhiilor, se află în derulare un număr de **1.254** proiecte și programe sociale, din care: **62** cu finanțare externă, **34** cu finanțare publică, **1.014** finanțate din fonduri proprii și **144** cu finanțare mixtă.

4. În cadrul așezămintelor au primit asistență **215.394** de beneficiari, după cum urmează: a) **78.301** copii din așezămintele sociale ale Bisericii, dar mai ales din familii sărace și fără posibilități de întreținere, sau cu părinții aflați la muncă în alte țări; b) **7.380** persoane cu dizabilități, cu deficiențe de vorbire, vedere și auz, consumatori de droguri sau alte tipuri de dependențe; c) **74.568** persoane vârstnice din așezămintele de protecție socială bisericesti, din centrele sociale de tranzit și adăposturi de noapte, bătrâni singuri, nedeplasabili, abandonați de familie și care prezentau grave probleme de sănătate; d) **53.836** șomeri, adulți în dificultate, victime ale traficului de persoane, victime ale violenței familiale, deținuți eliberați, victime ale calamităților naturale; e) **1.309** persoane fără adăpost.

5. În cadrul activității filantropice s-au acordat ajutoare financiare directe în valoare de **27.873.935 lei** și ajutoare materiale în valoare estimată de **81.685.664 lei**.

6 Pentru susținerea activității de asistență socială, eparhiile din Patriarhia Română, pe parcursul anului 2023, au cheltuit **184.613.627 lei**.

7. Pentru susținerea întregii activități de asistență socială și filantropică, în anul 2023, la nivelul Patriarhiei Române, s-au cheltuit **294.173.226 lei**, iar pentru sprijinirea refugiaților suma de **5.151.731,43 lei**, ceea ce reprezintă un total de **299.324.957,43 lei**, echivalent cu **60.512.474,97 euro** (calculat la cursul mediu din anul 2023: 1 euro=4,9465 lei).

8. Asistența religioasă în unitățile militare, penitenciare, spitale și așezăminte de ocrotire socială este asigurată de un număr de **447** preoți, dintre care: **18** în unități ale Ministerului Afacerilor Interne, **65** în unități militare, **30** în sistemul penitenciar și **334**

în spitale și așezăminte de ocrotire socială. În toate unitățile menționate mai sus, există în prezent un număr de **417** biserici și capele sfințite, precum și alte spații special amenajate, iar **31** de lăcașuri se află în diferite stadii de construcție și amenajare.